

Eesti Biogaasi Assotsiatsioon

UUDISKIRI

Jaanuar – Veebruar – Märts

www.eestibiogaas.ee

Biogaasist elektrienergia tootmismahude kokkuvõte viimase kahe aasta kohta

2018.aasta viimases uudiskirjas mainisime, et nii nagu eelmisel aastal, siis biogaasist elektrienergia võrku tootmise lõplikud numbrid avaldame taaskord käesoleva aasta I.kvartali uudiskirjas. Seda põhjusel, et Elering avaldab välja makstud toetused taastuvenegiale ja tõhusa koostootmise režiimis toodetud elektrienergiale iga kalendrikuu keskpäigaks. Seega lõpliku ja pädeva statistika 2018.aasta kohta saime kätte alles 2019.aasta jaanuari keskpäigaks. Kokkuvõtvalt võime öelda, et kui 2017.aastal toodeti võrku biogaasist 41 754 MWh elektrienergiat, siis 2018.aastal 37 355 MWh elektrienergiat. Seega jätkub trend, kus viimastel aastatel on biogaasist võrku toodetud elektrienergia mahud järjest vähenenud. Järgnevalt (Vt. Tabel 1) toome välja aastatel 2014 – 2018 biogaasist võrku toodetud elektrienergia kogused ja biogaasijaamade installeeritud elektrilise kogu nimivõimsuse.

Tabel 1. 2014 – 2018 aastal biogaasist võrku toodetud elektrienergia kogused ja biogaasijaamade installeeritud elektrilise kogu nimivõimsuse

Aasta	2014	2015	2016	2017	2018
Võrku toodetud elektrienergia (MWh)	42 843	49 796	44 874	41 754	37 355
Installeeritud elektriline kogu nimivõimsus (MWe)*	9,76	10,56*	10,56*	9,7*	9,35*

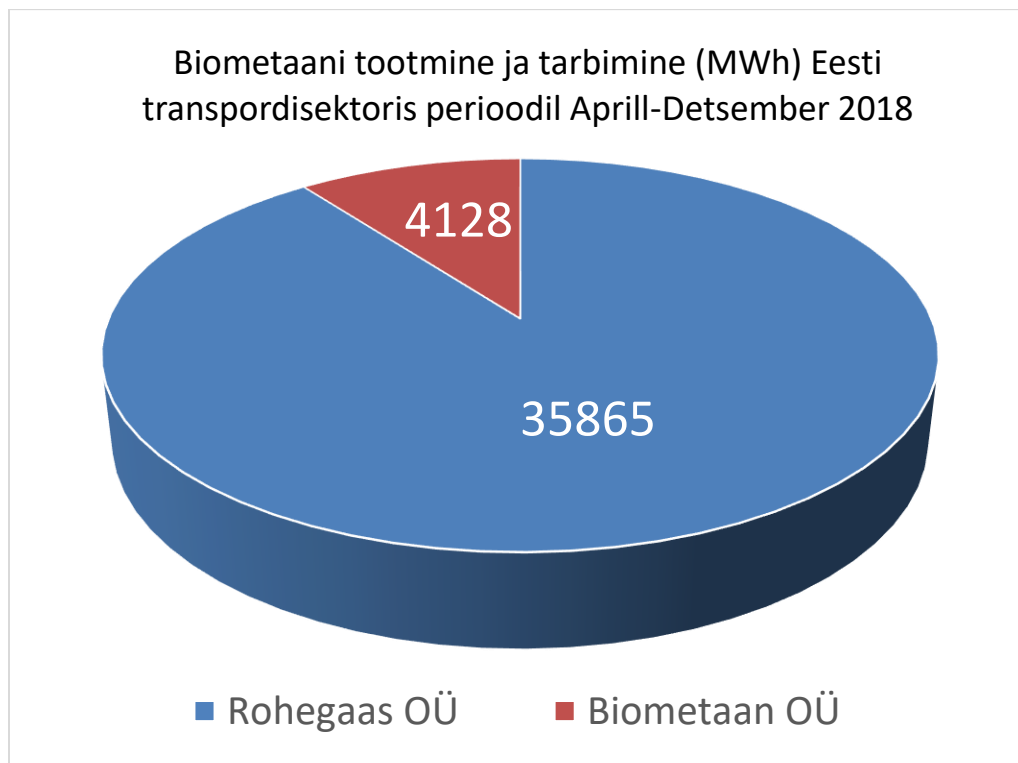
*Alates aastast 2015 on EBA biogaasijaamade installeeritud elektrilise kogu nimivõimsuse arvutamisel arvestanud sh Tartu Vesi AS biogaasijaama nimivõimsusega (0,3 MWe), kuigi nimetatud ettevõtte ei tooda biogaasist toodetud elektrit võrku

Nagu tabelist järeldub, siis biogaasist võrku toodetud mahud on märgatavalt vähenenud 2016.aastast alates. Põhjuseid selleks on mitmeid. Peamised tootmismahude vähenemise põhjusteks on olnud Pääsküla prügila (AS Terts) tegevuse lõpetamine biogaasi kogumise eesmärgil ja Valjala Seakasvatuse OÜ biogaasijaama seiskumine.

Biometaani tarbimisest ja tootmisest möödunud aastal

Alates möödunud aasta aprillist on Eestis toodetud kahe ettevõtte (Rohegaas OÜ ja Biometaan OÜ) poolt kokku 39 993 MWh¹ ulatuses biometaani. Teisisõnu, siis 2018.aastal väljastas Elering biometaani tootjatele 39 993 (MWh) gaasi päritolutunnistust, millest 35 865 MWh oli toodetud reoveesetest ja 4128 MWh sõnnikust ja biomassist. Väljastatud 39 993 päritolutunnistust tarbiti ära transpordisektoris.

¹ Web: <https://elering.ee/gaasi-paritolutunnistused>

Läti rühib esimese avaliku metaanitankla avamise suunas

Üle pika aja on ka Lätist häid uudiseid metaanisõidukite omanikele. Läti tanklakett Virsi-A loodab juba lähiajal avada Läti esimese metaanitankla Jekabpilsis. Jekabpils on esimene linn Lätis, mis võtab püsivalt kasutuse CNG bussid linnatranspordis. Avatud tankla valmib suhteliselt kiirkorras, sest CNG bussid on juba saabunud linna ja ootavad hetkel tankimise võimekuse järel. Via Baltica kaudu Euroopasse suundujat Jekabpils tankla kahjuks eriti ei aita, kuid Läti linnade kaugemaid vahemaid arvestades on CNG tankla rajamine kiiduväärt otsus. Pärnust on Jekabpils umbes 300 km ja Võrust 210 km kaugusel.

Allikas: Metaaniautode klubi

Metaaniautode mudelite valik muudkui laieneb

2018. aasta lõpu seisuga oli liiklusregistris arvel olevaid CNG lisaseadmega ja CNG-sõidukeid kokku 2638 ehk 178 võrra rohkem kui aasta varem. Neist sõiduautosid (M1 kategooria) oli kokku 2188, kaubikuid (N1 kategooria) oli kokku 277, busse 110 ning veokeid 63.

Sõiduautode seas on markidest esikohal Volkswagen kokku 1003 CNG-autoga, millest üle poole moodustavad Passatid. Siinkohal tasub mainida, et [Volkswagen on taastanud oma klientidele Eestis CNG-mootoriga autode müügi.](#)

Škodasid on surugaasiautona arvel 580, millest lõviosa moodustavad Octaviad. CNG-Opeleid on registris kokku 323, neist enamus on Zafirad.

Täna (või varsti) erinevates automüügisalongides pakutavad uued mudelid: Skoda Scala (saadaval alates IV kvartalist), Octavia, Kamiq (saadaval alates III-IV kvartalist) <https://cng.skoda.ee/et>

Volkswagen Golf, Golf variant, Caddy, Polo <https://www.volkswagen.ee/et/gas.html>

Seat Leon, Leon ST, Ibiza, Arona

www.seat.ee

Fiat Doblo, Ducato

www.fiat.ee

Audi A3, A4, A5

www.audi.ee

Opel Astra, Astra ST

www.opel.ee

Lisaks on kasutatud sõiduautode turul kättesaadavad järgmised CNG mudelid:

Volkswagen Passat, Touran, Up

Opel Zafira, Combo

Volvo V70, V90, S60

Mercedes-Benz B ja E-seeria, Sprinter

Ford C-max

Uute liiniveo bussihangete valguses

Saare maakonna avaliku bussiveo hankele laekus viis pakkumist. Sellelgi hankel annab lisapunkte metaangaasil sõitvate sõidukite kasutamine. Hanke võitja selgitamine võtab aega kuni kuu. Meenutame asjaolu, et CNG-tankla rajamiseks Saaremaale on oluliseks eelduseks gaasibusside tulek.

MTÜ Ida-Viru Ühistranspordikeskus kuulutas välja riigihanke vedajate leidmiseks Ida-Viru maakonna avalikel bussiliinidel aastateks 2020–2028. Busside kütuse valik on hanketingimuste kohaselt vaba, kuid metaangaasil sõitvatele bussidele antakse pakkumise hindamisel lisapunkte.

Tallinna linnaliinidel sõidavad praegu peamiselt diiselbussid, kuid juba tänavu tahab Tallinna Linnatranspordi AS tuua reisijaid vedama sada uut gaasibussi. Kokku on kolme järgneva aasta jooksul kavas osta 300 gaasibussi, et saaks välja vahetada kõik vanad diiselbussid, mis ei vasta Euro 6 heitmestandardile. Tänavu hangitavast sajast gaasibussist 60 on tavalised ja 40

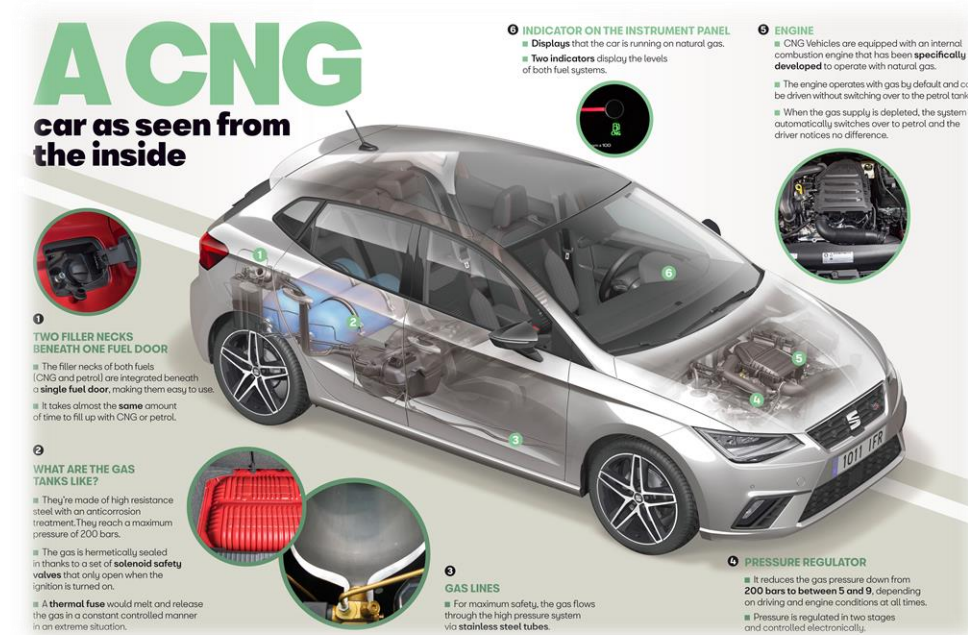
liigendbussid. Busside täpne hind ja tootja selguvad pärast hanke võitja väljaselgitamist tänava aprillis, kuid gaasibusside ostmiseks on esitanud pakkumise kokku kaks tootjat - Scania Eesti AS ja Solaris Bus & Coach S.A.

Allikas: Rohekütus biometaan

Kuidas ikkagi töötavad maagaasi kasutavad autod?

Need autod on ökonoomsed ja sõidavad kütusel, mis on odavam ja ohutum kui diisel, kuid enamik meist ei tea, kuidas need tegelikult töötavad? SEATi eksperdid heidavad valgust sellele, kuidas maagaasil (CNG) sõitvad autod töötavad.

Kütuseluugi tagant leiame kahe erineva kütuseliigi korgid. Tankimine käib täpselt nagu bensiini- või diiselmootoriga autol, kuid kuna kütuseks on gaas, ei kaasne sellega tilkumist ega lõhna.

Gaasi hoiustamiseks on spetsiaalsed (enamjaolt) komposiitmaterjalist paagid, mis on turvakaalutlustel valmistatud kõrge vastupidavusega ja roostevabast terasest ning mis suudavad vastu pidada survele tublisti üle 200 bari.

SEATi CNG sõidukites on olemas viimase põlvkonna sisepõlemismootorid, mis töötavad nii bensiinil kui gaasil. Vaikimisi sõidab auto gaasi peal kuni paak tühjaks saab ja lülitub siis ümber bensiinile. Kusjuures ümberlülitumine käib nii vaikselt, et juht ei saa sellest arugi.

Gaasil sõitvad autod läbivad arendusfaasis kõige karmimad testid, et kindlustada täielik turvalisus. Kõige ekstreemsemate juhtude puhuks, näiteks suure temperatuuriga tulekahju korral, väljutatakse gaas paagist kontrollitud viisil, et vältida liigse rõhu tekkimist. Kuigi maagaasi hoitakse paagis umbes 200 bari juures, liigub see mootorisse alla kümne barise rõhuga. Mootoriruumis on eraldi rõhuregulaator, mis vähendab rõhku ja tagab optimaalse sissepritse.

Sõitmine jääb nii bensiini kui gaasiga täpselt ühesuguseks. Ainuke viis vahest aru saada, on läbi armatuuris põleva tulukese, mis näitab, kumba kütust parajasti kasutatakse.

Allikas: Auto.geenius